

hvori de ere fødte, fremfalde andre Ulemper, idet man nemlig saa vil skabe en Tilstand, hvor mange Kommuner maa forsyge største Delen af deres Fattige udenfor Kommunen selv, hvilket vistnok Enhver vil erkende er et isandsk forfæret Forhold. Det er navnlig Betragtninger af denne sidste Art, der andetteds i Verden have bewirket, at man har forladt Fødestedet. Fødestedet har nemlig været Forsørgelsesstedet i Kanton Bern i Schweiz, men der viste sig netop disse Ulemper, og skøndt det er et lille Land, viste der sig navnlig den Ulempe, at, naar man vilde forbyde Hjemsendelsen, var der ikke saa Kommuner, der havde flere Fattige at forsyge udenfor deres Grændser end indenfor deres Grændser, et Forhold, hvis uheldige Følger for hele Kommunens Oekonomi Enhver vistnok ser. Derfor besluttede man sig til at forandre Lovgivningen og til at gaa over fra Fødestedet til en længere Tids Forhold ved tvende Love af 1847 og 1857, og det, uagtet det at gaa over til et andet System, efterat man i en længere Aarrække havde haft Fødestedet som Forsørgelsessted, selvfølgelig var Noget, som i sig selv var forbundet med mange Ulemper. Dernæst er der en anden praktisk Ulempe, som jeg tror, at man heller ikke maa vurdere lavt, og det er den, at det, naar man virkelig ønsker, at det frivillige Fattigvæsen skal gjøre nogen Fremgang, er meget uhenigtsmæssigt, at Reglerne om Forsørgelsesstedet afvige altfor meget fra de Regler, der dog altid maa blive dem, der følges med Hensyn til den frivillige Fattighjælp. Den frivillige Fattighjælp kan jo ikke godt følge og følger vistnok heller ikke anden Regel end den at understøtte dem, der opholde sig i Kommunen. Hvis dette nu blev et ganske andet Publikum end det, som det offentlige Fattigvæsen skal tage sig af, vilde det meget let kunne blive Tilfældet, at det frivillige Fattigvæsens Sver ikke vil svækkes saa lidt; thi foruden de almindelige Humanitetsgrunde, der lede til at yde den frivillige Fattighjælp, er det baade et kraftigt og vigtigt og vistnok ogsaa ganske berettiget Motiv, at Kommunens Beboere derved søge at lette Byrden af det tvungne Fattigvæsen Noget for dem selv. Derfor tror jeg, at det er store Ulemper, der ere forbundne med at lægge et saa overordentlig forskjelligt Princip til Grund med Hensyn til det offentlige tvungne Fattigvæsen og med Hensyn til det frivillige Fattigvæsen. Med Hensyn til dette sidste kan, som sagt, tvanskelig noget andet Princip gjøres gjældende, end at man understøtter dem, der bo i Kommunen. Nu vil man maasse svare: Ja, men Lovforslagets Mening er jo heller ikke ubelukkende at lægge Fødestedet til Grund; det gaar ganske vist ud paa at lade Fødestedet være det principale Forsørgelsessted, men det hjemler dog en Undtagelse, der har et stort praktisk Omfang, idet et 10-aarigt Ophold under visse Omstændigheder kan blive bestemmende for Forsørgelsesstedet. Det forekommer imidlertid Ud-

valget, at man kan indvende, at naar man overhovedet kommer ind paa at lade en tidsbestemt Frist være det afgjørende i denne Henseende, saa taber man for en væsentlig Del de Fordele, der ellers vilde være forbundne med Forslaget om Fødestedet som Forsørgelsessted og kommer ind i en stor Del af de Ulemper, man vilde afhjælpe. En af de Fordele, man saa stærkt har fremhævet, er jo den, at naar Fødestedet er det afgjørende, er det ikke Kommunerne muligt ved nogen Slags Intrige eller Kunstgreb at vælte Forsørgelsespligten fra sig; men det er indlysende, at saasnart man lader en Tidsfrist spille en Rolle i denne Henseende, aabnes atter Døren for disse samme Ulemper; thi det er vistnok ingenlunde Tilfældet, at disse skulde blive mindre, fordi Fristen er længere, det forekommer endogsaa mig, at den Omstændighed, at Fristen er længere, saa lidt kan indeholde nogen Opfordring til at unblade disse Kunstgreb, at den snarere opfordrer dertil. Fattigkommissionens Betænkning vidner jo ogsaa om, at i Dertugsdommerne, hvor man har haft en saa lang Frist som 15 Aar for at stifte Forsørgelsesret, have disse Forjagelser fra Kommunen floret nok saa stærkt som her i Kongeriget. Erfaringen der har altsaa paa ingen Maade bekræftet, at disse Jordrivelser skulde blive mindre hyppige og mindre ivrigt drevede, fordi Fristen blev meget lang. Naar man, saaledes som et af Endringsforslagene gaar ud paa, vil benytte Tidsfristen saaledes, at det ikke alene er en længere Tids Væren i Opholds-kommunen, der skal stifte Forsørgelsesret, men ogsaa en længere Tids Væren i andre Kommuner, der skal stifte en saadan, bliver Opfordringen til at forsyge disse Jordrivelser jo endnu større. Dernæst maa det jo bemærkes, at den Simplicitet i Anvendelsen, som kunde opnaas ved at have Fødestedet rent og klart som det eneste Afgjørende med Hensyn til Forsørgelsen, jo altid vil lide betydeligt Afbræk, naar man overhovedet skal komme ind paa at tillægge Tidsfristen Betydning, især naar ogsaa tidligere Ophold skal komme i Betragtning i denne Henseende; thi saa vil man ikke kunne undgaa at komme ind paa en Undersøgelse af, om en Person for en længere Aarrække tilbage har opholdt sig et bestemt Antal Aar paa et Sted eller ikke. Det vil man ikke kunne undgaa, naar man har en saadan Regel som den anførte. Udvalgets Flertal har derfor ment, at der ikke var tilstrækkelig Grund til at gjøre Forandring i den gjældende Rets Bestemmelser paa dette Gebet. Udvalget har ment, at man burde fastholde det Princip, som vi have arvet fra Fortiden her i Landet, og som er det Almindelige næsten alle andre Steder, nemlig at Forsørgelsesretten følger og er knyttet til et Ophold af en vis Varighed i Kommunen og at Fødestedet kun bør spille en subsidiær Rolle. Denne Hovedtanke kan naturligvis udføres paa mange forskellige Maader, og naar